

tillbage i uforringet Stand. Men dette gjælder rigtignok dog kun, naar der ikke dermed er forbundet nogen Ret til at sælge eller at overdrage Forpagtningen til Enhver, thi saa bliver Forholdet et ganske andet. Man har vel meent at det skulde ligge i Bestemmelsen i § 11 af Forordningen af 15de Juni 1792, at Forpagteren maatte have en saadan Overdragelsesret, men jeg kan ikke troe det. Det har aldrig været mig klart, hvilken overordentlig Fordeel der egentlig skulde være tilstaaet Godeeierne som Præmie ved Forordningen af 1792 gjennem den der indrømmede Forpagtningsret. Jeg har ikke kunnet see, at en Ret til Bortforpagtning paa 50 Aar saaledes som den, der er givet, har noget særdeles Tiltrækkende eller Tillokkende fremfor Fæsteforholdet. Men det maa jeg ialfald ganske vist finde, at dersom det skulde have været Meningen, at Forpagteren skulde have Ret til at sælge og overdrage Forpagtningsretten til Trediemand og at give sine Creditorer Ret til at gjøre Execution i den, saa maatte denne Brugsmaaede siges at være i høt Grad mindre gunstig for Godeeieren end det rene Fæsteforhold. Det forekommer mig imidlertid heller ikke, at Ordene i Forordningen af 1792 rejskævidiggjøre en saadan Forlokkning. Naar det nemlig der hedder, at Overdragelse kan finde Sted „i Overensstemmelse med Forpagtningscontracten“, saa kunne disse Ord dog ikke have nogen anden fornuftig Mening end den, at kun, naar det staaer i Forpagtningscontracten, at man kan overdrage Netten, og kun saaledes som det staaer der og paa de Betingelser, som staae der, kan Overdragelse finde Sted. Ordene kunne derimod fornuftigvis ikke sige, at en Mand kan overdrage til Trediemand en Ret, som han ikke selv har. Jeg skal imidlertid ikke gaae videre ind herpaa. Som det vil sees af Udvalgets Betænkning, er dette endat om at lade Spørgsmaalet herom henligge uafgjort til Domstolenes Afhjærelse i mulig opkommende Tilfælde og kun ved den her foreslaaede Lov at ville give saadanne praktiske Regler, som sigte til at forhindre, at der skal kunne indtræde Tilfælde, hvor man kan sige, at Forpagtningsforholdet i Virkeligheden ikke er stiftet paa 50 Aar. — Man har vel meent, at det

vilde være at forringe Forpagterens Formuesstilling, naar han ikke skulde have Lov til at overdrage sin Ret til Trediemand, idet han jo maatte have Løselighed til ved Hjælp af den at skaffe sig Saar til Driftscapital osv. Men jeg tilstaaer, at det i mine Dine ikke røber nogen overordentlig stor praktisk Indsigt i Forholdene, naar man troer, at det skulde være noget Almindeligt eller endog blot noget Usædvanligt, at en Mand kun kunde overtage en saadan Forpagtning ved at laane Driftscapital paa Forpagtningscontracten. Den Mand, der overtog en saa lille Bedrift som den, der her er Tale om, og som var saa slet stillet, at han var nødsaget til at pantsætte sin Forpagtningscontract, vilde virkelig være i en overordentlig uheldig Stilling, og et saadant Tilfælde vil vistnok næsten aldrig indtræde. Man siger jo imidlertid dernæst, at Forpagteren mulig senere kan komme i saadanne Forhold, som kunne gjøre det ønskeligt for ham at komme ud af Forpagtningsforholdet; han kan f. Ex. blive syg eller uoplagt til denne Slags Stilling. Ja, det kan naturligvis træffe sig, men i saa Tilfælde vil han jo kun dele Skæbne med alle andre Mennesker, der have søgt en Livsvirksomhed, om hvilken de senere maae erkjende, at det ikke har været et heldigt Valg. Saa maae de see at arrangere sig og see at komme bort derfra, og Udvalgets Forslag anviser jo ogsaa i saa Tilfælde adskillige Udveje, hvorhos det da tillige er rimeligt, at der sædvanlig vil kunne træffes et taaleligt Arrangement med Cieren. Dersom man vilde etablere den Regel, at det skulde være en Folge af, at Forpagtningsforholdet var stiftet paa 50 Aar, at der maatte indrømmes Forpagteren Ret til at overdrage sin Forpagtning til Andre og en tilsvarende Ret til hans Creditorer — thi de to Ting maae jo følges ad —, saa troer jeg, at man derved vilde gjøre stor Uret. Det er mig ikke bekjendt, at der ibrigt existerer nogen Slags Contract om Overdragelse eller om fast Eiendoms Overdragelse til Brug, uden at det er Cieren tilladt at sikkre sig mod Fremleie. Dette er ikke blot Tilfældet med Hensyn til Fæsteforhold, men det er ogsaa Tilfældet ved Forpagtninger af